

INLEIDING DANS

REGELING VIERJARIGE SUBSIDIES

Inleiding Dans

Aanvragen en toekenningen in het kort

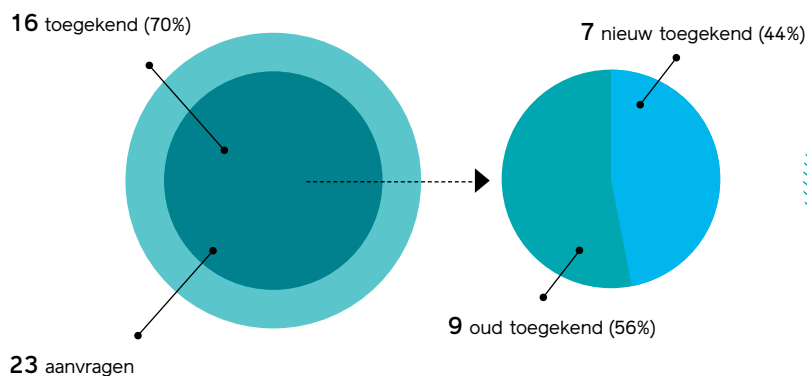
De commissie Dans kreeg 23 aanvragen ter beoordeling voorgelegd. Vijf daarvan zijn ook aan een andere commissie voorgelegd voor co-advies.

- In totaal vroegen de 23 aanvragers € 3.700.077 aan, gemiddeld € 160.900 per aanvrager. Het beschikbare budget bedraagt € 1.700.000.
- Dertien aanvragers ontvangen op dit moment geen vierjarige subsidie van de gemeente Amsterdam. Eén van hen diende voor de periode 2013-2016 wel een aanvraag in, maar zag deze niet gehonoreerd. De twaalf anderen vragen voor het eerst aan.
- De tien aanvragers die in de periode 2013-2016 wel vierjarige subsidie ontvangen vanuit het gemeentelijke Kunstenplan vragen samen € 2.470.000 per jaar aan voor de periode 2017-2020. Dat is 64% meer dan zij in de lopende subsidieperiode krijgen. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt doordat zes aanvragers ver boven hun huidige subsidieniveau aanvragen.

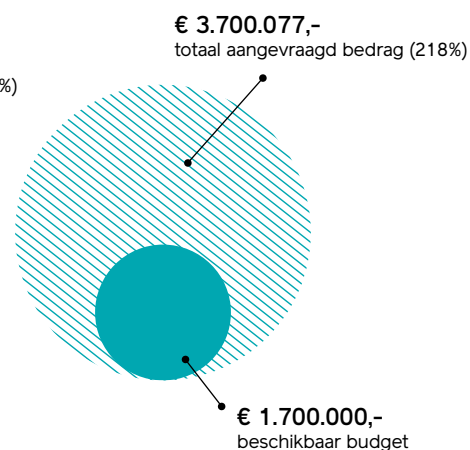
De commissie is van oordeel dat negentien aanvragen voor subsidie in aanmerking komen. Vier van deze aanvragen kunnen alleen worden gehonoreerd voor zover het budget het toelaat. Dit betekent in de praktijk dat binnen het beschikbare budget zestien organisaties daadwerkelijk geheel of gedeeltelijk gehonoreerd worden. In totaal gaat het om zeven nieuwe aanvragers (44%) en negen aanvragers die reeds in het Kunstenplan zijn opgenomen. De commissie acht vier organisaties niet subsidiabel.

Overzicht aanvragen Dans

Toekenningen Totaal aantal toekenningen tegenover totaal aantal aanvragen

Bedragen Totaal aangevraagd bedrag tegenover totaal beschikbaar bedrag

DANS				
Naam	Aangevraagd (in euro's, per jaar)	Toegekend (in euro's, per jaar)	Overgehevelde stadsdeelgelden (in euro's, per jaar)	Totaal toegekend (in euro's, per jaar)
Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten	90.000	0	0	0
BackBone	110.000	70.000	0	70.000
Cinedans	125.000	60.000	0	60.000
Dancing on the Edge	67.500	50.000	0	50.000
Dansmakers Amsterdam**	700.000	155.000	0	155.000
Danstheater AYA	250.000	160.000	0	160.000
Flamenco Biënnale Nederland	100.000	55.000	0	55.000
Henny Jurriens Stichting	195.000	120.000	0	120.000
Internationaal Danstheater	260.000	0	0	0
ISH	195.000	180.000	0	180.000
Julidans	140.000	125.000	0	125.000
LeineRoebana	200.000	160.000	0	160.000
Neverlike	95.000	50.000	0	50.000
Nicole Beutler NBprojects	185.000	165.000	0	165.000
Ongoing	23.600	0	0	0
Solid Ground	100.000	60.000	0	60.000
Spin Off	70.000	0	0	0
stichting Don't Hit Mama*	145.000	0	0	0
Stichting Plan d-*	64.075	0	0	0
Stichting SHARP	120.000	60.000	0	60.000
Stichting Tilt*	79.902	0	0	0
Summer Dance Forever	50.000	50.000	0	50.000
Veem Huis voor Performance	335.000	180.000	0	180.000
Totalen	3.700.077	1.700.000	0	1.700.000

* positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om aanvraag toe te kennen

** positief advies, beschikbaar budget niet toereikend om volledig bedrag toe te kennen

DANS (B-CATEGORIE)

Overzicht honoreren voor zover het budget het toelaat, op volgorde van waardering

Totaal budget dans (in euro's, per jaar)	1.700.000
Totaal gehonoreerde aanvragen (in euro's, per jaar)	1.545.000
Resterend budget (in euro's)	155.000

Naam	Geadviseerd (in euro's, per jaar)	Toegekend (in euro's, per jaar)
Dansmakers Amsterdam	200.000	155.000
Stichting Plan d-	50.000	0
Stichting Tilt	50.000	0
Stichting Don't Hit Mama	75.000	0
Totalen	375.000	155.000

Algemeen beeld

De commissie Dans constateert een grote diversiteit in de aanvragen. Het dansveld in Amsterdam weerspiegelt steeds beter de diverse stad Amsterdam, door alle talen, leeftijden, culturen en dansdisciplines heen. Dat inspireert de commissie en het rechtvaardigt ook een brede ondersteuning. Met de gemaakte keuzes heeft de commissie getracht recht te doen aan deze diversiteit en de ontwikkelingen van de laatste jaren, om de sector een positieve impuls te geven.

De commissie Dans vindt het van belang om kwalitatieve aanvragers goed te financieren. Zij wil daarnaast diversiteit in het aanbod waarborgen en vernieuwing en innovatie stimuleren. Ze heeft er nadrukkelijk voor gekozen om ook nieuwe makers, die eerder gebruikmaakten van incidentele middelen, structureel te ondersteunen. Daarmee wil ze hen een kans geven zich verder te ontwikkelen. De commissie signaleert dat de ontwikkeling van nieuwe artistieke vormen (zoals urban theaterdans) en de verbinding met nieuw grootstedelijk publiek niet altijd vanzelfsprekend zijn voor bestaande ensembles en talentontwikkelaars. Ze maakt daarom ruimte voor een aantal nieuwe makers en initiatieven die hier op eigen kracht veelbelovende stappen in zetten.

De commissie hecht er belang aan dat dansinstellingen aansluiting zoeken (en vinden) bij de veranderingen waarmee ze zich geconfronteerd zien in hun werkveld, in de samenleving en bij hun publiek. Ze heeft gekeken naar alle denkbare vormen van culturele en maatschappelijke verbinding: samenwerkingen op inhoudelijk of zakelijk vlak, versterking van (interdisciplinaire) ketens, manieren om in te springen op de actualiteit, nieuwe vormen van publiekswerving, internationale ambities en vormexperimenten. Het valt de commissie op dat veel aanvragers hier echter weinig ruimte voor reserveren, door de hoge activiteitendruk die ze zichzelf opleggen. De commissie signaleert een spanningsveld tussen de ambities die organisaties tentoonspreiden en de uitvoerbaarheid daarvan. De commissie vindt het van groot belang dat organisaties in het dansveld realistische perspectieven creëren, juist om op langere termijn hun ambities te kunnen verwezenlijken. Als goed voorbeeld noemt ze Nicole Beutler (NBprojects), een eigenzinnige en vakkundige mid-career choreograaf die zich sterk blijft ontwikkelen, niet meegaat in productiedrang en blijft reflecteren op haar werk en functioneren.

De commissie constateert dat maar een beperkt aantal podia in Amsterdam zich profileert met een publieksgerichte dansprogrammering. Uitzonderingen daarop zijn Theater Bellevue en De Meervaart. De sector voelt al langer de vurige behoefte aan een centrale plek voor ontwikkeling, productie en het tonen van dans, waar ook uitwisseling en samenwerking worden gestimuleerd. Zo'n plek komt echter maar moeizaam van de grond; in de verzamelde plannen is er nog geen sprake van dat ze de komende periode tot stand wordt gebracht. Een goede, bruisende dansplek wordt daardoor gemist. De commissie adviseert het dansveld om de komende periode met een frisse blik te bekijken wat er nodig is om zo'n plek te ontwikkelen, waarbij elke schakel van de keten optimaal tot zijn recht komt.

Belangrijk in dit licht is ook te kijken naar mogelijkheden voor doorstroming van makers in verschillende fases van hun ontwikkeling. Hier lijkt aanbod op maat geboden. De commissie vindt het, mede in het licht van de kleinere rol voor productiehuizen, een goede ontwikkeling dat de begeleiding van talent steeds steviger binnen ensembles wordt georganiseerd, wat de kansen op doorstroom bevordert. De commissie acht het daarnaast van belang dat de expertise op het gebied van talentontwikkeling die sectorbreed is opgebouwd, en die in een aantal

aanvragen expliciet naar voren komt, wordt doorgegeven aan volgende generaties. Waar de commissie dit soort samenwerking tussen makers in de moderne dans wel terugziet (onder andere bij NBprojects en Veem Huis voor Performance), ontbreekt deze overdracht van expertise en kennis bijvoorbeeld nog te veel in de urban dance. ISH vormt in dit opzicht een positieve uitzondering, omdat het de verantwoordelijkheid voor de urban kunstscene actief op zich neemt en uitdraagt, met een sterk netwerk dat het daar voor inzet.

De commissie is van oordeel dat negentien aanvragen voor subsidie in aanmerking komen. Vier van deze aanvragen kunnen alleen worden gehonoreerd voor zover het budget het toelaat. Dit betekent in de praktijk dat binnen het beschikbare budget zestien organisaties daadwerkelijk geheel of gedeeltelijk gehonoreerd worden. De commissie stelt hiermee een evenwichtige mix voor van artistieke genres, van typen en omvang van organisaties, met activiteiten in alle stadsdelen. Ze adviseert deze voldoende toe te rusten en maakt tegelijkertijd ruimte voor nieuwkomers. De commissie adviseert alleen de meest positief beoordeelde organisaties te honoreren, waar de artistiek-inhoudelijke kwaliteit, de zakelijke kwaliteit, het publieksbereik en het belang voor de stad in onderlinge samenhang bijdragen aan de gewenste ontwikkelingen in het veld van de beeldende kunst, fotografie, nieuwe media en architectuur. Hierbij houdt de commissie rekening met het huidige kwaliteitsniveau van de sector en de specifieke uitdagingen waarvoor deze zich ziet gesteld.

Drie van de 23 aanvragen adviseerde de commissie niet te honoreren, omdat de totale waardering zo laag ligt dat deze aanvragen naar het oordeel van de commissie ook bij voldoende budget zouden moeten worden afgewezen. Getoetst aan de verschillende criteria bevatten deze aanvragen voor de commissie te veel zwakke aspecten en substantiële punten van kritiek om vertrouwen te kunnen hebben in de kwaliteit en haalbaarheid van de voorgenomen activiteiten. Over één aanvraag is de commissie van mening dat de activiteiten binnen het onderwijscurriculum van de aanvrager gefinancierd kunnen worden, en om die reden niet voor structurele ondersteuning vanuit het Kunstenplan in aanmerking komen.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit

Dans leeft in Amsterdam. Het aanbod is rijk en gevarieerd. Er is moderne dans, jeugddans, hiphop, urban dance en conceptuele dans; tevens zijn er veel crossovers. Het veld kent festivals en productiehuisen, organisaties die lokaal werken en organisaties met een internationale uitstraling. Alle elementen in de keten zijn vertegenwoordigd, van educatie tot toptalent. Nieuwe, beginnende dansmakers werken in de stad naast ervaren choreografen die al een respectabele tijd aan de weg timmeren. De commissie ziet zowel maatschappelijk geëngageerde makers als makers die primair artistiek gemotiveerd zijn. Al met al is er sprake van een vitale, veelzijdige sector. Er wordt veelvuldig samengewerkt binnen Amsterdam, in de rest van Nederland en internationaal, zoals ook is terug te zien in de vele coproducties en internationale residenties.

De commissie is positief over de diverse subgenres en mengvormen die ze ziet opkomen, met name in de hiphop. Backbone en Summer Dance Forever zijn daar aansprekende voorbeelden van. Het aantal aanvragen uit de hoek van de urban dance is opvallend. Dit bewijst volgens de commissie dat dit aanbod beter ingebed raakt in het reguliere danscircuit, wat zij als een positieve ontwikkeling ervaart. In dit genre heeft de commissie gezocht naar een balans tussen enerzijds talentontwikkeling vanaf de humuslaag en anderzijds professionele presentatiemogelijkheden.

De commissie plaatst ook kritische kanttekeningen bij de aanvragen. Hoewel veel aanvragen een overtuigende artistieke visie laten zien, vindt de commissie dat de zelfreflectie in veel plannen steviger kan. Die acht de commissie nodig om de komende vier jaar geïnspireerde en spannende resultaten te behalen. In het verlengde hiervan bemerkt de commissie bij een aantal organisaties een gebrek aan focus omdat zij te veel tegelijk willen doen; hen raadt ze aan meer kwalitatieve verdieping te zoeken. Veel van de dansorganisaties zijn al lang actief in Amsterdam. Ze beschikken doorgaans over veel ervaring en een groot vakmanschap. Wat de commissie echter enigszins mist in deze plannen zijn inhoudelijk nieuwe ontwikkelingen en presentatievormen, en de urgentie om nieuwe verhalen te vertellen: Veel aanvragers geven in de ogen van de commissie onvoldoende blijk van het belang om mee te bewegen met de veranderende sector en maatschappij. Waar organisaties de blik naar buiten gericht hadden, heeft de commissie dit positief gewaardeerd. Een voorbeeld is Julidans, dat op grote schaal actuele, internationale dans toont als reflectie op maatschappelijke ontwikkelingen. Ook Cinedans onderscheidt zich in dit opzicht met een multidisciplinair en op samenwerking gericht profiel. Met name ook de jongere generatie makers heeft een brede blik en werkt met verschillende partijen samen. Succesvolle samenwerkingen zijn dan vaak ook een bron voor artistieke innovatie.

Talentontwikkeling heeft een prominente plek in veel aanvragen, op verschillende manieren. De commissie signaleert echter weinig samenhang tussen het aanbod voor talentontwikkeling, dat daardoor een versnipperde indruk maakt. Zoals ook werd gesignaleerd door een vertegenwoordiging van de Amsterdamse danssector zelf in het rapport 'Amsterdam Dansstad Kunstenplan 2017-2020' (waarin ze pleit voor een innovatief en pluriform dansbeleid), ontbreekt een overkoepelende strategie, waarbij verschillende schakels in de keten gezamenlijk opereren om talent tot wasdom te laten komen. De commissie erkent de noodzaak hiervan; meer onderlinge samenwerking zou ertoe kunnen leiden dat individuele activiteiten op het gebied van talentontwikkeling meer effect sorteren.

Zakelijke kwaliteit

Een aantal aanvragers toont zich sterk als ondernemer, waarbij de bedrijfsvoering, de financiële situatie en het werkgeverschap en bestuur op orde zijn. Danstheater AYA is hier een voorbeeld van. De meeste aanvragers tonen zich bewust van het belang van goed werkgeverschap en doen investeringen om dit in het komende Kunstenplan te verbeteren. Dit getuigt volgens de commissie van een professionele houding en van realiteitszin. Wel merkt ze op dat culturele diversiteit nog te weinig is gewaarborgd in organisaties; personeel en toezicht zijn nauwelijks cultureel divers en de commissie signaleert zelden een concreet beleid op dit terrein. Zij dringt er bij Amsterdamse dansinstellingen op aan hier de komende periode bewuster mee om te gaan.

Met het oog op de financiële bedrijfsvoering ziet de commissie veel kwetsbare plannen. Zij bemerkt bij veel aanvragers een grote subsidieafhankelijkheid. Veel aanvragers hebben grote ambities waar het gaat om het verwerven van ondersteuning, niet alleen van het AFK maar ook van het Fonds Podiumkunsten. Ook valt op dat sommige organisaties geen reële verwachtingen hebben van hun eigen inkomsten; vaak worden stijgingen geraamd die inhoudelijk noch strategisch worden onderbouwd. Aanvragers geven niet aan welke kostenbesparingen zijn voorzien bij tegenvallende eigen inkomsten of welke buffers worden aangewend om de risico's af te dekken. De inkomstenprognoses in de plannen lijken vaak niet reëel in het licht van de huidige theatermarkt, waar bezoekersaantallen achterblijven en uitkoopsommen onder steeds grotere

druk staan. De commissie adviseert het Amsterdamse dansveld de komende periode te investeren in een betere balans tussen ambitie en realiteitszin.

Met betrekking tot de kwaliteit van het toezicht merkt de commissie op dat veel dezelfde mensen plaats hebben in besturen.

Publiek

Doordat het dansaanbod in Amsterdam zeer divers is in genres, stijlen en vormen, heeft het de potentie een breed en divers publiek te trekken. Het valt op dat de meeste aanvragers zeer geëngageerd zijn in het bereiken van publiek. Zij erkennen unaniem de noodzaak van het behalen van een groter en ook breder publiek. De commissie constateert wel dat het lastig blijkt een duidelijke visie en een heldere marketing- en communicatiestrategie te formuleren om dat publiek te bereiken en vast te houden. Goede marketingplannen zijn zeldzaam. Veel organisaties hebben bovendien weinig inzicht in bestaande en nieuwe doelgroepen of doen daar te weinig onderzoek naar. Het kost veel organisaties moeite hun aanbod af te stemmen op specifieke doelgroepen. Volgens de commissie zou nieuw publiek onder andere kunnen worden bereikt door het aangaan van samenwerkingsverbanden met organisaties uit andere disciplines, maar dit ziet zij nog weinig gebeuren.

De commissie meent dat hier nog een stevige slag gemaakt kan worden, zeker ook waar het gaat om het formuleren van een visie en een strategie om een cultureel diverse doelgroep te bereiken. Een van de aanvragers die hierop een positieve uitzondering vormt, is ISH. Uit haar plannen blijkt dat ISH een sterke visie heeft op haar publiek, waarbij ze goede marketingstrategieën aanwendt om publiek te werven en te verbreden. Het aanspreken van een jong en daarnaast ook cultureel divers publiek is voor deze organisatie vanzelfsprekend, wat duidelijk is terug te zien in haar programma. Ook nieuwkomer Solid Ground springt in dit opzicht in het oog.

Belang voor de stad: verbinding en spreiding

Van dansinstellingen die actief zijn in de stad Amsterdam verwacht de commissie dat ze zich bewust zijn van hun rol en positie in de stedelijke samenleving, en deze willen afstemmen met andere spelers in het veld, waaronder A-BIS-instellingen. Het valt haar op dat aanvragers echter nauwelijks de behoefte voelen om de ontwikkelingen in de Amsterdamse danssector in het algemeen te beschouwen en hun eigen plaats daarin te bepalen. Zo verwachtte de commissie dat een aantal aanvragers op het gebied van urban dance geregeld overleg zou voeren om hun gezamenlijke inbreng in de sector te versterken, maar kon ze uit de plannen niet opmaken of en hoe dit overleg plaatsvindt. Wel vond ze dergelijke inspanningen terug in de aanvragen voor hedendaagse dans, waar aanvragers voornemens tot samenwerking hebben geformuleerd om gezamenlijk te komen tot versterking van het veld en van de keten. De commissie staat daar zeer positief tegenover.

Het verheugt de commissie eveneens dat veel gezelschappen zich meer in de stad begeven en publiek aantrekken op andere plekken dan op de reguliere podia en festivals. Hoewel deze trek 'de wijken in' veelal nog zijn beslag moet krijgen, constateert de commissie dat veel initiatieven reeds verbinding zoeken in de stad en de wijken. Aanvragers doen dit met wisselende intensiteit en slagingskansen, waarbij vooral die aanvragers positief in het oog springen die actief activiteiten organiseren in de stad. De commissie zal de ontwikkelingen op dit gebied de komende periode met belangstelling volgen.

Colofon

Uitgave

Amsterdams Fonds voor de Kunst

Redactie en samenstelling

Amsterdams Fonds voor de Kunst

Eindredactie

Lonneke Kok, moretxt.nl

Vormgeving

Piraña grafisch ontwerp, www.pirana.nl

Amsterdams Fonds voor de Kunst

Postadres

Postbus 1079

1000 BB Amsterdam

Tel: 020 – 520 05 20

Fax: 020 – 520 05 99

www.amsterdamsfondsvoordekunst.nl / www.afk.nl

secretariaat@afk.nl

www.facebook.com/afk020

twitter.com/AFK020

[instagram.com/afk020/](https://www.instagram.com/afk020/)

© Amsterdams Fonds voor de Kunst 2016

Aan de inhoud van deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.